

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Денису

foi+request-120729-@fda.com.ua

Щодо розгляду запита

Міністерство юстиції України розглянуло Ваш запит від 07 грудня 2023 року щодо нормативно-правового регулювання відносин, пов'язаних із використанням імені, та в межах компетенції повідомляє таке.

Особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників регулюються цивільним законодавством, основним актом якого є Цивільний кодекс України (далі – ЦК України).

Відповідно до статті 2 ЦК України учасниками цивільних відносин є фізичні особи та юридичні особи. При цьому людина як учасник цивільних відносин вважається фізичною особою (стаття 24 ЦК України).

Згідно зі статтею 28 ЦК України фізична особа набуває прав та обов'язків і здійснює їх під своїм ім'ям, яке надається відповідно до закону.

Ім'я фізичної особи, яка є громадянином України, складається із прізвища, власного імені та по батькові, якщо інше не впливає із закону або звичаю національної меншини, до якої вона належить.

Під час здійснення окремих цивільних прав фізична особа відповідно до закону може використовувати псевдонім (вигадане ім'я) або діяти без зазначення імені.

У контексті наведеного також звертаємо увагу на порядок визначення імені, передбачений положеннями сімейного законодавства України.

Відповідно до статті 145 Сімейного кодексу України прізвище дитини визначається за прізвищем батьків. Якщо мати, батько мають різні прізвища, прізвище дитини визначається за їхньою згодою.

Батьки, які мають різні прізвища, можуть присвоїти дитині подвійне прізвище, утворене шляхом з'єднання їхніх прізвищ.

Статтею 146 цього Кодексу встановлено, що ім'я дитини визначається за згодою батьків. При цьому, ім'я дитини, народженої жінкою, яка не перебуває у шлюбі, у разі відсутності добровільного визнання батьківства визначається матір'ю дитини.

Дитині може бути дано не більше двох імен, якщо інше не впливає із звичаю національної меншини, до якої належать мати і (або) батько.

№ 165746/ПІ-Д-6276/8.1.1 від 14.12.2023

Підписувач Горoveць Євгеній Миколайович

Сертифікат 382367105294AF970400000005E0500A5F37701

Дійсний з 24.09.2023 17:46:41 по 24.09.2024 17:46:41

За загальним правилом по батьковій дитини визначається за іменем батька.

По батьковій дитині, народженій жінкою, яка не перебуває у шлюбі, за умови, що батьківство щодо дитини не визнано, визначається за іменем особи, яку мати дитини назвала її батьком (стаття 147 Сімейного кодексу України).

Спир між батьками щодо прізвища та імені дитини може вирішуватися органом опіки та піклування або судом.

Крім того, з огляду на те, що фізична особа наділена як майновими, так і немайновими правами, варто зауважити, що особисті немайнові права не мають економічного змісту, тісно пов'язані з фізичною особою, яка не може відмовитися від них, а також не може бути позбавлена цих прав (частини друга, третя статті 269 ЦК України).

Так, у розумінні цивільного законодавства право на ім'я є особистим немайновим правом фізичної особи, яке забезпечує її соціальне буття.

Аналіз статей 294, 269 ЦК України свідчить про те, що фізична особа має право на ім'я та транскрибований запис її прізвища та імені відповідно до своєї національної традиції та вправі використовувати своє ім'я у всіх сферах своєї діяльності.

Важливі юридичні застереження!

1. Листи Міністерства юстиції України не є нормативно-правовими актами, не встановлюють правових норм та мають лише інформаційний характер. Їх реальне значення не перевищує авторитету аргументів та суджень, покладених в основу відповідної правової позиції.

2. Роз'яснення законодавства, яке міститься у цьому листі, не є юридичною консультацією щодо конкретної ситуації, не враховує особливостей відповідних фактичних обставин та ґрунтується на презумпції достовірності наданої заявником інформації.

3. З метою отримання повного та вичерпного юридичного аналізу конкретної справи рекомендуємо розглянути доцільність звернення до адвоката. Для соціально вразливих категорій громадян держава забезпечує безоплатну вторинну правничу допомогу (охоплює захист, представництво інтересів в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами, а також складення документів процесуального характеру), – детальніше на сайті www.legalaid.gov.ua.

4. Правничу допомогу часто потрібна не лише для отримання правильних відповідей на питання юридичного характеру. Нерідко без неї неможливо коректно сформулювати саме питання. Слід пам'ятати, що правильні відповіді на абстрактні питання, які сформульовані неправильно (зокрема, якщо вони насправді не стосуються конкретної справи), можуть призводити до хибних висновків, невдалої стратегії ведення справи та негативних наслідків.

Перший заступник Міністра

Євгеній ГОРОВЕЦЬ